

28 dnij ječe oziroma zapora in 370 gld. globe. V utemeljevanji pravi, da so se za podlago razsodbi vzeli dogodki dne 17. septembra v Pragi. Sodišče je priznalo, da je obstala tajna organizacija v kaznjive namene. Sodišče se je prepričalo, da je bila neka tajna organizacija, katero je mej narodom pri vojaci z govori in pismeno agitovala. Mrvine izpovedbe se niso zmatrale kot izpovedi priče, temveč kot izpovedi obdolženca. Nanje se je samo oziralo, če so jih potrdile še druge priče. Oziralo se ni sodišče na preklice izjav zatožencev, temveč le na njih prvotne izjave.

Zatožence dr. Rašina, Sokola, Hajna in Skabo zmatralo je sodišče za duševne prouzročitelje vsemu gibanju. Sokol je bil obsojen tudi zaradi govora na nekem shodu. Kakor se vidi, so kazni jako ostre, ali misli se, da so nekoliko zakrivili to zatoženci sami, ker so se pred sodiščem jako surovo obnašali. Sicer je pa vse gibanje imelo tudi nekaj anarhističnega na sebi, proti anarhistom pa sedaj povsod sodišča z vso strogostjo postopajo.

Anarhistična pravda na Dunaji.

V ponedeljek se je na Dunaji začela velika anarhistična pravda. Zatoženih je 14 oseb, vsi rokodelski pomočniki. Mej njimi je 6 mizarjev in ima najstarejši 51 in najmlajši 20 let. 10 jih je oženjenih in imajo nekateri velike družine. Pri trinajstih glasi se zatožba na hudodelstvo veleizdaje, pri 12 na hudodelstvo proti zakonu o razstrelilih in na zapeljevanje vojakov po pobegu, nezvestobi in pa na hujskovanje za državljansko vojsko. 3 so pa zatoženi zaradi hudodelstva rušenja javnega reda in miru. Povabljenih je pa v vsem 21 prič.

V zatožbi se obširno osvetljuje anarhistično gibanje, ki se je začelo že v začetku minolega desetletja in trajala do danes. Osem let, od 1886 do lani ni bilo dosti čuti o tem gibanju, ker so bili kolovodje nekateri zaprti, drugi bili pobegnili v inozemstvo ali so bili iztirani. Vnanji se je začelo po malem kazati anarhistično gibanje, že pomladi 1892. ko so se tako imenovani nezavisni socialisti odločili od socialistične stranke, katera je zadnja leta močno narasla. Ločitev se je izvršila z manifestom, ki se je tiskal v inozemstvu in je bil zapljenjen. Kmalu potem se je osnovalo strankino glasilo „Zukunft“, od marca 1893. pa izhaja še drugo v češčini z naslovom: „Volne Listy“. Nezavisni socialisti imajo nad 10 društev na Dunaji. Da so res nezavisni socialisti anarhisti, to dokazuje, da so prosili, da bi njih list smel imeti pod naslov: „Glasilo teoretičnih anarhistov“. Osnovali so majhne brezimne klube, ki so bili zvezani po zastopnikih. Napravljali so tajne tiskarne in razstrelila v anarhistične namene.

O veliki noči lanskega leta so imeli pri nekem izletu v Liesing poskušnjo z razstrelili na polji. Člani so imeli posebna imena, kar je oteževalo poizvedovanja policije. Najnevarnejši je bil policiji mizarški pomočnik, imenovan „Bolnik“. To ime je bil dobil, ker je bil ječen in je bil sklenil svoje že tako izgubljeno življenje žrtovati anarhističnim namenom. Poizvedovanja pripeljala so

do tega, da so v septembru lanskega leta zaprli Franca Haspela in Štefana Hahnela. V njiju skupnem stanovanju našli so majhen tiskarski stroj, majhno zalogo razstrelil, nekaj bomb in njih delov. Po tem so se po vrsti zaprli še drugi zatoženci. Hahnel priznava, da je bil sklenil s Haspelom razširjati po tiskovinah prevratne ideje. On je tiskal tiskovine, druge osebe, katerih pa on ne pove, so pa te tiskovine raztresale po ulicah in hišah, da so jih potem pobirali in čitali ljudje. Jedna teh tiskovin obrača se na nemaniče, druga na delavce v vojaški suknji. V jedni tiskovini z naslovom „Oklic na avstrijske ljudske mase“, pa se naravnost ljudje pozivljejo, da začno z anarhističnimi napadi. Zatožba trdi, da Haspela in Hahnela moremo primerjati onim anarhistom, katerih dela že sedaj vso Evropo napolnjujejo z gnusom in strahom.

Haspel trdi, da on ni imel razstrelil in je te stvari mu najbrž podtaknila policija, ko ga je zaprla. Hahnel pa pravi, da sta le poskušala, ako znata napraviti razstrelila, ali na take atentate na določene osebe niso mislili. Razstrelilo bi bili rabili k večjemu proti vojakom in policiji, ko bi bilo prišlo do kake vstaje. Zatožba trdi, da je organizacija majhnih klubov še vedno na Dunaji. Pravega vodstva nima, ali sklepa se pri shodih zapornikov ob raznih priložnostih. Po tem zatožba razpravlja podrobnosti in krivdo posamičnih zatožencev.

— **Obsojeni izgretniki.** Zaradi nemirov v Massi na Laškem obsodilo je vojno sodišče vodjo nemirov Karola Gattinija v petindvajsetletno ječo, Petra Gattinija v dvanajsetletno ječo. Več drugih zatožencev obsodili so pa v trimesečno do štiriletno ječo.

— **Umrl** je ravnatelj bosenskega pravosodja Ed. Eichler, še le v 30letu. Pokojnik je bil znan kot jako zveden uradnik in je mnogo storil za vrejenje pravosodja v Bosni. Izdal je neko večjo knjigo o pravnih razmerah v Bosni in Hercegovini, v kateri posebno temeljito obdelava mohamedansko pravo.

— **Štirinajstletni očetov morilec.** V Levalloisu poleg Pariza ustrelil je štirinajstletni deček očeta svojega kupca Buanchona z revolverjem. Potem je pa sam sebe ustrelil v sence a se ni nevarno poškodoval.

— **Svojo taščo je umoril** dne 14. t. m. neki Argalač v Vinkovcah na Hrvaškem. Ta mož se je lani v oktobru oženil. Priženil je 2000 gld. in imel majhno prodajalnico. Ker pa je bil hud igralec je pa v kratkih dneh doto svoje žene in vse svoje imetje zaigral. Napovedati je moral konkurz. Žena ga je zapustila in se povrnila k starišem. To ga je tako jezilo, da je sklenil, tasta in taščo umoriti. Dne 13. se je splazil v hišo svojega tasta in se skrnil v kleti, kjer je ostal po noči. Zjutraj, ko je tašča prišla odpirat vrata, jo je napal. Hudo jo udaril po glavi in z nožem sunil v vrat. Potem jo hotel vdreti v sobo, da umori še tasta. Ta se je pa zaklenil v sobo in jel klicati ljudi na pomoč. Došli ljudje so le s težavo zmogli razjarjenega morileca in ga odpeljali v zapor.

— **Iz ljubosumnosti** je blizu Korneuburga neka ženska polila z vrelim kropom moža in svojega otroka, ko sta spala. Oba sta nevarno opečena. Ženske pa od tistega časa ni več videti, jo je pobegnila.

— **Na smrt obsojen.** V Levovu obsodili so na smrt 21letnega mizarškega pomočnika Baratynowicza, ki je lani v decembru zavratno umoril svojo mater, s katero se je bil nekaj sprl

— **Ropni umor.** Blizu Karlovih varov na Češkem našli so umorjenega Karola Ehrna iz Otavice. Izterjal je bil pri nekem dolžniku 1600 gld. in s tem šel domu. Umorjenec je ustreljen v glavo in močno obžgan, ker je morilec obleko njegovo polil s petrolejem in jo zažgal, najbrž zaradi tega, da bi umorjenca ne bilo moč spoznati.

— **Rumena mrzlica** hudo gospodari v Riu de Janeiro v Braziliji. Slednji dan umrje po kacic 60 ljudij za to strašno boleznijo. Poveljnik avstrijske c. in kr. vojne ladije „Zriny“ fregatni kapitan Janez Halleček je tudi umrl za rumeno mrzlico, več pomorščakov na tej ladiji je pa zbolelo. Ladija je dne 1. septembra odšla iz Pulja na potovanje. Dolgo se je ladija mudila pred Rio de Janeiro, da je varovala avstrijske koristi. Sedaj odpluje ladija proti jugu, da pride v drugačno podnebje. Pokojni kapitan je imel 48 let, bil je pripadal k najboljšim častnikom avstrijske mornarice. Zapustil je vdovo in tri otroke. Nekaj časa je bil načelnik 7 mornaričnemu odseku v Pulju.

— **Blazna blagajničarica.** Lastnik neke večje prodajalnice v Berlinu je te dni prišel v prodajalnico in videl, da njegova blagajničarica striže bankovce. Zakričal je nad njo, kaj da dela, ona mu je pa odgovorila mirno, da striže kot milijonarka kupone vrednostnih papirjev in da bode njega (gospodarja) nastavila za domačega slugo. Mož ji je hotel s silo zabraniti, da ne bi dalje delala škode, ali ona je skočila vanj s škarjami in moral je bežati, da ga ni poškodovala. Še le več na klic prošlih ljudij je premagalo ustavljačo se deklico in jo odpeljalo v blaznico, kjer je zdravnik konstatoval, da je zblaznela.

— **Razpok na ladiji.** Na veliki nemški novi oklopnici „Brandenburg“ je blizu Kiela, ko so vozili za poskušnjo, počila neka parna cev. 46 oseb je mrtvih in 9 ranjenih.

— **Več sto ljudij v nevarnosti.** Na finskem obrežju se je nakrat od obrežja odločilo kacic 100 štirjaških kilometrov velika ledena skril. Na njej je bilo na 500 ljudij. Ti ljudje so sedaj v veliki nevarnosti in tudi hrane ne morejo dobiti, ker je led v več krajih prelomljen, da se ne more do njih, ledeni kosovi, pa onemogočujejo vožnjo s čolai. Drugi ljudje se na vso moč trudijo, da jih preskrbe z živežem in potem tudi rešijo. Po zadnjih poročilih so jih že rešili.

— **Žrtva igre.** Zblaznil je grof Gianni iz Brescie, ker je v Monte Carlu zaigral 300.000 lir, neki rimski časnikar se je ustrelil, ko je zaigral, vse kar je imel.

— **Samomor.** V Gorici se je zadnje dni umoril vojaški nadzdravnik Gaina. Po narodnosti je bil Rumunec. Poslednji čas je bil v Petrinji na Hrvaškem pri polku št. 10. Tamkaj se je bil seznanil s hčerjo nekega trgovca in bi se rad poročil z njo. Toda tej poroki stavile so se nepremagljive ovire. Dobiti ni mogel svedočbe, da še ni oženjen. Prosil je, da se ženitev še odloži, ali stariši nevestini so se odločno izrekli proti vsaki odložitvi. Odpeljal se je torej iz Petrinje, rekši, da gre iskat potrebne papirje, in se ni več povrnil. Prišla je pa v Petrinje neka ženska, ki se je spričala, da je žena dotičnega nadzdravnika in ima že več otrok. Poslednja leta je živela ločena. Kmalu na to pa pride iz Gorice poročilo, da se je on umoril. Tak je žalosten konec te tragedije.

— **Levi so razmesarili krotilec zverin** Karola Thilmanna v San-Franciscu. Dajal je ravno predstave, kar so električne luči pogasile. V temi so levi planili na krotilec in ga grozno grizli. Ko je luč zopet jela goreti, je lastnik menežarije Bounet z železnim drogrom skočil v kletko in začel pretepati zverine, da so pustile nesrečneža. Upanja je pa jako malo, da bi ozdravil. V vsem ima 34 ran.

— **Nove francoske puške.** Sedanje 8milimeterske repetirke mislijo v Franciji zameniti z novimi 6milimeterskimi. Nove puške jako dobro zadevajo in strljivo bode mnogo ložje, tako da bode vsak vojak lahko imel seboj 300 patron.

— **Makartova slika v Dunavi.** Grof Ferdinand Zichy imel je sliko svojega pokojnega tasta, katero je slikal slavni

Makart. To sliko je poslal grof k nekemu slikarju, da naredi nekaj kopij za razne sorodnike. Ko je neki sluga ravno s sliko se peljal čez Dunavo, veter z vso močjo popiha in sliko odnese z mosta v reko. Vse prizadevanje, da bi jo dobili iz vode, je bilo zastonj. Brzojavili so v razne nižje dunavske kraje, da naj gledajo za to sliko, ko bi jo voda prinesla. Slika je veljala 10.000 gld.

— **Obsojen anarhist.** Na Dunaji obsodili so te dni anarhista zdravniškega doktorja Ladislava Gompłowitza, sina znanega graškega profesorja državnega prava v poldrugetno ječo. Dne 22. je imel na shodu brezposelnih delavcev jako hujskajoč govor in ko ga je hotela prijeti policija, se je na vso moč ustavljal. Tudi v Avstriji imamo že torej anarhiste iz boljših krogov.

— **Rudeči civilni zakon.** Na Dunaji se te dni civilno poročita urednik „Arbeiterzeitunge“ in znani socialni agitator Julij Popp in pa gospodična Dvořak, ki je znana tudi kot govornica po delavskih shodih poslednja desetletja.

— **Dvaindvajsetletna krščenka.** V predmestni cerkvi svete Magdalene v Mariboru krstili so te dni 22letno dekle, renjenko tamošnjega uradnika južne železnice Wojte. Leta 1871. je Wojta bil nastavljen na kolodvoru v Ogerski Subotici. S svojo ženo on nima otrok. Nekega dne tega leta prinese neko kmetsko dekle njemu povitega otroka in zbeži. Wojta in njegova soproga sta otroka vzgojila. Sedaj sta spolnila tisto leto, da po zakonu lahko pohčerita otroka in hočeta to storiti. Dala sta hčerko sedaj krstiti. Dobila je ime Hermina. Nad 300 ljudij se je udeležilo te redke slavnosti.

Listnica vredništva.

Gosp. I. Č. v Št. Vidu pri Zutičini. Za leto 1893. vse v redu.

Marijaceljske kapljice za želodec.

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so budilno in krepilno sredstvo za želodec in prebavilna dela. (11)

Samo prave so z zraven stoječo varstveno znamko in podpisom.

Cena: 1 steklenice 40 kr. dvojne steklenice 70 kr.

Vsebina je naznanjena.

Marijaceljske kapljice

za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Becarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in lek. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.

